

Delårsrapport per den 31 oktober 2021

Äldrenämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Ekonomi	6
Ekonomiska tabeller	6
Investeringar	8

Nämndens uppdrag

Nämndens uppdrag är att för personer 65 + svara för myndighetsutövning och verkställande enligt följande stora delar av socialtjänstlagen men även andra regelverk. När det gäller hemtjänst och hemsjukvård gäller uppdraget alla åldrar

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Äldrenämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Pandemin har tydligt påverkat äldreomsorgen under 2021. Medborgarna har inte efterfrågat äldreomsorg i samma utsträckning som tidigare. Basuppdraget i form av att tillhandahålla äldreomsorg av god kvalitet till medborgare har genomförts men andra kvalitetskriterier har varit i fokus under pandemin. Verksamheten har fått göra daglig prioritering utifrån personalresurser där det mesta basala är högst prioriterat, omvårdnad och hälso- och sjukvårdsinsatser även om flera aktiviteter också genomförts för att förstärka det sociala innehållet i vardagen för våra äldre. Nu börjar tillvaron återvända till det normala. Men i samband med ökad vaccinationsgrad i samhället ökar även efterfrågan och fler ansökningar inkommer.

Viss verksamhet har sedan våren 2020 bedrivits i begränsad form, men sedan maj 2021 är all verksamhet åter igång i anpassad form. Under pandemin har arbetssätt förändrats till exempel har servicebiträden anställts för att förstärka verksamheten och digitaliseringen har påskyndats. Olika typer av möten sker till största del idag digitalt och tillsynskameror har införts för tillsyn i hemtjänsten bland annat för att frigöra personal och minska smittspridning.

En omprioritering av aktiviteter i Verksamhetsplan 2021 har behövt göras på grund av pandemin. Planeringsresurser har omfördelats och används för krisledning istället för ordinarie arbetsuppgifter. Prioriterade aktiviteter i verksamhetsplanen 2021, som genomförs, är omställning av platser i vårdboendestäder för att möta behoven, förandet av framtidens vård och omsorg i hemmet, digitaliseringsaktiviteter och uppföljning. Omprioriteringarna innebär att vissa aktiviteter flyttas till 2022. Fler av nämndens prioriterade områden och satsningar ger resultat tex handläggningstiderna är kortare, kön till demensutredningar minskar och omställningen av platser gör att beslut om vårdboende kan verkställas inom lagstadgad tid

Äldrenämndens ekonomi är god och möjlighet finns att med ytterligare statsbidrag stimulera verksamheterna till förbättringsarbete. Satsningar har beslutats av äldrenämnden för att förbättra anställningsvillkoren, stora satsningar på kompetensutveckling samt öka bemanningen på vårdboenden. Verksamheterna har under en längre tid varit hårt belastade vilket gör att det finns risker i att dessa satsningar inte kommer att få full effekt 2021 utan förväntas få en högre effekt 2022.

Förväntad utveckling

Äldreomsorgen står inför flera utmaningar utifrån den demografiska utvecklingen. Gruppen 85+ förväntas öka från och med 2025 och därmed behov av insatser från äldreomsorgen.

Pandemin kommer att påverka verksamheten under hela 2021 och även framgent. Ansökningarna av äldreomsorg har gått ner under pandemin men ökar i takt med att vaccineringen genomförs och samhället börjar öppna upp. Under hösten har efterfrågan på särskilda boendeplatser med demensinriktning ökat och behovet av korttidsplatser är också högt.

För att möta framtidens behov och utmaningar har utvecklingsarbetet "Framtidens vård och omsorg i hemmet" under året haft högsta prioritet och uppdraget kommer att fortsätta formas och utvecklas under 2021 och 2022. Omställningen innebär ett förändringsarbete mot en områdesbaserad vård och omsorg i hemmet, teambaserat arbetssätt för förbättrad kvalitet i vården och med ökad fokus på hälsa. Detta arbete är en av de viktigaste strategiska omställningar äldrenämnden gör för att möta ökad efterfrågan av insatser och för att ställa om mot nära vård.

Parallellt med detta arbete behöver nämnden kontinuerligt följa och ställa om särskilda boendeplatser så att de är anpassade efter de behov de äldre har. Nämnden har ställt om flera platser till inriktning mot demenssjukdom och fler platser bedöms behövas ställas om.

Kommunens vård- och omsorgsboenden behöver lokalmässigt vara anpassade för att möta målgruppens förändrade ökande behov på ett bättre sätt, eftersom de svårt sjuka äldre blir fler. Lokalöversyn är även viktig för att kunna forma "Framtidens vård och omsorg i hemmet" så att personal kan mötas och samverka för en god kvalitet i verksamheten.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling inom sektorn är en av äldreomsorgens viktigaste frågor kommande år. Detta tillvaratas bland annat genom förstärkningen av Äldreomsorgs- och Linköpingslyftet och genom ytterligare statliga stimulansmedel riktade till sektorn. Dessa medel kommer att ge förutsättningar för att rekrytera och utbilda

undersköterskor i samarbete med vuxenutbildningen, utbilda chefer i äldreomsorgen, vidareutbilda personal till undersköterskor, specialistundersköterskor, samt satsa på utbildning i språk och dokumentation.

Det har blivit tydligt att pandemin bidragit till en ökad digital mognad hos både medarbetare och medborgare. Fortsatt arbete behöver göras för att ska dessa behålla digitala arbetssätt som effektiviserat arbetet, exempelvis digital tillsyn, vårdplanering på distans och andra samverkansmöten. Nämnden har tagit beslut om att fortsätta att bygga ut infrastrukturen för Wifi så våra boenden har rätt förutsättningar för att kunna använda digitaliseringens möjligheter för både brukare och personal.

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2021	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	1 432 506	1 478 506	46 000
<i>varav kostnader</i>	<i>1 784 542</i>	<i>1 830 542</i>	<i>46 000</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>352 036</i>	<i>352 036</i>	<i>0</i>
Investeringar, netto	1 000	1 000	0

Kommentar

Överskottet beror till största del på att efterfrågan av hemtjänst är fortsatt låg. De lokalanpassningar och digitaliseringsprojekt som är budgeterade kommer ej kunna genomföras fullt ut enligt plan med anledning av pandemin och komponentbrist. Pandemin har även påverkat efterfrågan av tjänsterna i stort. Utförare av äldreomsorg har svårt att hitta vikarier till medarbetare och varför medel för kompetenshöjande insatser ej kan nyttjas såsom budgeterat.

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	Prognos helår	Oktober 2021	Oktober 2020
Antal personer med utförda timinsatser hemtjänst, alla åldersgrupper (avser mars månad)	Ökning	2 435	2 602
Antal personer som har planerade timinsatser hemtjänst, alla åldersgrupper (avser mars månad)	Minskning	2 735	2 836
Antal personer vårdboende (datafångstproblem)	Ökning under året	IU	
Antal personer aktuella inom myndighetshandling personer över 65 år	4 500	4 438	4 573
Antal personer aktuella inom myndighetsutövning under 65 år (avser personlig omvårdnad och biståndsprövad boservice)	290	270	255
Antal personer som har hemsjukvård (datafångstproblem)	Kommer öka	IU	

Kommentar

Efterfrågan på äldrenämndens insatser är lägre än förra året och en trolig orsak till det är pandemin. Antal aktuella personer är dock relativt oförändrat. Under sommaren har inflödet av ansökningar och antal beslut ökat markant. Det kan förklaras av att många minskat eller haft vilande insatser men söker nu för behov som fått anstå under pandemin både när det gäller hemtjänst och särskilt boende. Det ökade antalet beslut kan också förklaras av att efter förändringar i riktlinjer från första juni tas tidsbegränsade beslut på korttidsboende. En ytterligare ökning av efterfrågan på insatser förväntas när pandemin har lagt sig.

Personal

Personal	Målvärde helår	Oktober 2021	oktober 2020
Antal tillsvidare anställda		540	531

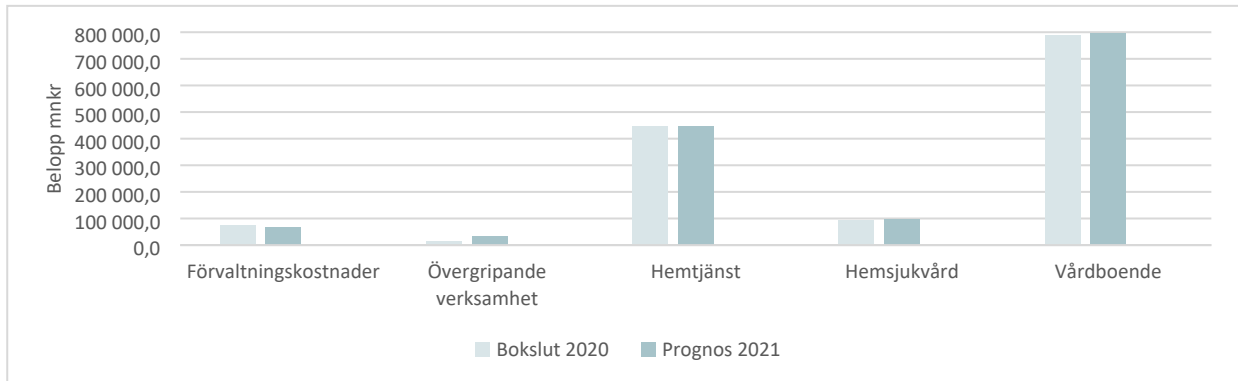
Total sjukfrånvaro i procent (%)	6,0	4,8	6,5
Personalavgångar externt i procent (%)	6,0	12,0	8,3

Kommentar

Avser anställda i förvaltningen (samtliga nämnder). Sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period året innan. Detta kan delvis kopplas till pandemin och rekommendationerna om att stanna hemma vid minsta symptom samt hålla avstånd. Det går inte att utesluta att sjuknärvaron har ökat i samband med distansarbete. Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år och bedöms delvis vara kopplad till den stora omorganisation som genomförts under 2020, gäller främst avdelning vuxen och barn. Personalomsättningen kommer särskilt följas upp under året.

Ekonomi

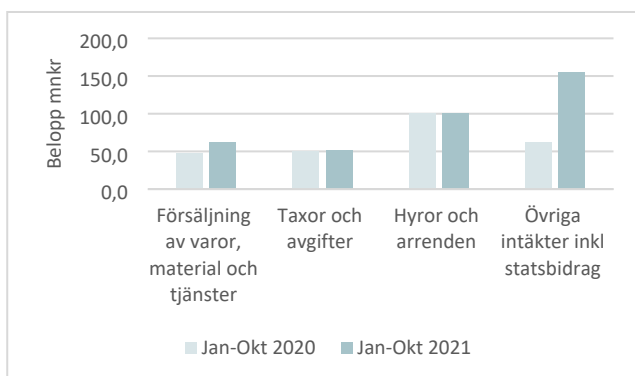
Nämndens verksamheter, nettokostnader i prognosen för helår 2021 jämfört med bokslut 2020

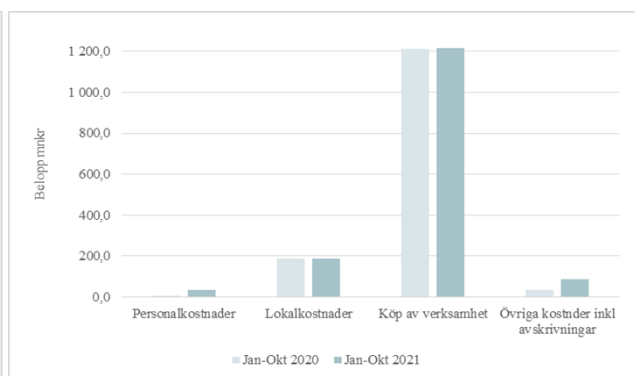
Analys och kommentar

Kostnaderna för hemtjänst och vårdboenden förväntas öka något 2021 jämfört med 2020 medan kostnaden för hemsjukvård förväntas bli densamma som 2020. Förändringarna i förvaltnings- och övergripande kostnader förklaras främst av olika hantering utav de extraordinära kostnaderna kopplade till pandemin.

Nämndens kostnader jan-okt 2021 jämfört med 2020

Nämndens intäkter jan-okt 2021 jämfört med 2020

Analys och kommentar

Förändringen förklaras främst av olika redovisningsteknisk hantering utav de extraordinära kostnaderna kopplade till pandemin. Statens hantering till kommunerna för att täcka de extraordinära kostnaderna kopplade till pandemin har skilt sig åt under 2020 och 2021. Därav skillnaden av övriga intäkter inkl. statsbidrag.

Ekonomiska tabeller

Resultat 31 oktober 2021

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan-oktober 2021	Budget jan-oktober 2021	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
Förvaltningskostnader	49 875	52 117	2 242	53 044
Övergripande kostnader	20 169	27 152	6 983	34 359
Hemtjänst	374 850	406 983	32 131	353 078
Hemsjukvård	75 282	79 601	4 319	74 227
Vårdboende	635 206	665 917	30 712	662 512
Summa	1 155 382	1 231 770	76 387	1 177 220

Prognos för helår 2021

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Förvaltningskostnader	65 323	62 923	-2 400	74 557
Övergripande kostnader	31 083	32 583	1 500	14 850
Hemtjänst	446 478	488 378	41 900	445 418
Hemsjukvård	95 521	95 521	0	91 438
Vårdboende	794 101	799 101	5 000	786 655
Summa nettokostnader, tkr	1 432 506	1 478 506	46 000	1 412 918
<i>varav kostnader</i>	<i>1 784 542</i>	<i>1 830 542</i>		<i>1 771 230</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>352 036</i>	<i>352 036</i>		<i>358 312</i>

Analys och kommentar

Resultatet för äldrenämnden t o m oktober är ett överskott på ca 76,3 miljoner kr där ännu ej nyttjade statsbidrag ingår. En rad aktiviteter kopplat till statsbidragen så som utökad grundbemanning, förbättrade arbetsvillkor och utvecklingsuppdrag till Leanlink inom hemsjukvård samt demenscenter pågår. Även aktiviteter kopplade till nämndens beslut i juni om satsningar inom äldreomsorgen, förstärkt bemanning, lokaler och digitala lösningar pågår men bedömningen är efter oktober månad att beslutet inte kommer kunna verkställas fullt ut. Orsaken till detta är bland annat svårigheter att få fram digital utrustning och hitta företag till byggnationer samt att utförarna inte har lämnat in förslag till förbättringar i så stor utsträckning. Statsbidraget God vård och omsorg ingår som en intäkt i budgeten och fördelas mellan de olika verksamhetsområdena utifrån aktuella behov och beslut. Förvaltningskostnader 5 mnkr, Hemtjänst 10 mnkr, Hemsjukvård 7 mnkr och vårdbostäder 33 mnkr. Bedömningen är att statsbidraget kommer nyttjas fullt ut.

Förvaltningskostnader och hemsjukvård

Prognosen för förvaltningskostnader och hemsjukvård är oförändrad sedan den senaste delårsrapporten i augusti.

Övergripande kostnader

Övergripande kostnader innefattar bland annat kostnader för digitalisering. Pandemin men även den rådande halvledarbristen har påverkat flera projekt inom digitaliseringen. Det gör att förbättringar är beställda men att kostnaderna kommer först 2022. Prognosen för 2021 justeras till ett överskott på 1,5 miljoner kr.

Hemtjänst

Inom hemtjänst ryms kostnader för servicehus, trygghetsboende, hemtjänst och andra öppna verksamheter tex anhörighetscenter och dagverksamhet. Resultat per oktober för hemtjänst uppgick till ett överskott på ca 32,1 miljoner kr. En ökning av fattade beslut för hemtjänst har skett men någon ekonomisk effekt kan inte ses ännu. Problem med statistiken gällande hemtjänst är nu utrett och ska justeras under november månad. Tyvärr innebär det att innevarande prognos fortsatt har en del osäkerheter. Utifrån de underlag som tagits fram bedöms efterfrågan ligga kvar på samma nivå som i början av 2021.

Prognosen för hemtjänst är ett överskott på 41,9 miljoner kr. Osäkerheten kring statistiken och genomförandet av aktiviteter kring extra satsningarna gör dock att överskott kan komma att bli större.

Vårdbostäder

Vårdbostäder inbegriper kostnaden för alla vårdbostäder med tillhörande verksamhets- och lokalkostnader. Resultat per oktober för vårdbostäder uppgick till ett överskott på 30,7 miljoner kr där ännu inte utnyttjade statsbidrag bidrar till överskottet. Beläggningsgraden för januari-september är lägre än den garanterade ersättningen på 95 %. I nämndens beslutade aktiviteter i juni ingår insatser kopplat till vårdbostäder. Ett antal av dem kommer inte att kunna slutföras förens under 2022. Vissa budgeterade lokalanpassningar kommer inte heller att kunna genomföras med anledning av pandemin och komponentbrist.

Betalningsansvar gentemot regionen fortsätter att utgöra en osäkerhetsfaktor. Uppskattningen för betalningsansvar är svårbedömd eftersom det råder kvalitetsbrister i processen som används för att registrera samt att ta fram data.

Bedömningen är att kostnader för betalningsansvar ej kommer påverka kostnadsutvecklingen 2021.

Prognosen för vårdboende är i dagsläget ett överskott på 5 miljoner kr.

Detta sammantaget gör att prognosen för året är ett överskott på 46 miljoner kr.

Investeringar

Investeringar	Redovisat jan-okt 2021 Utgifter	Redovisat jan-okt 2021 Inkomster	Prognos 2021 Utgifter	Prognos 2021 Inkomster	Prognos 2021 Netto	Investerings- ram 2021	Avvikels e
IT-system	0	0	1 000	0	1 000	1 000	0
Licenser							
Kontorsutrustningar							
Summa investeringar	0	0	1 000	0	1 000	1 000	0
<i>varav utgifter</i>							
<i>varav inkomster</i>							

Analys och kommentar

Under hösten kommer kostnader för utrustning Åleryds konferenslokaler